

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Institutul de Științe ale Educației

denumirea organizației din sfera științei și inovării

RAPORT ȘTIINȚIFIC INTERMEDIAR

PRIVIND ACTIVITATEA

ȘTIINȚIFICĂ ȘI INOVAȚIONALĂ

în anul 2016, sem. I

CHIȘINĂU – 2016

În cadrul IȘE se realizează activități de cercetare la 6 proiecte instituționale de cercetare:

Direcția de cercetare:

Patrimoniul național și dezvoltarea societății

- 1. Codul și denumirea proiectului de cercetare instituțională:** 15.817.06.04F *Reconceptualizarea formării continue a cadrelor didactice din perspectiva motivării de învățare pe tot parcursul vieții*, **Director de proiect:** Pogolșa Lilia, doctor habilitat în științe pedagogice, conferențiar universitar.
- 2. Codul și denumirea proiectului de cercetare instituțională:** 15.817.06.07F *Epistemologia și praxeologia asistenței psihologice a învățării pe tot parcursul vieții*, **Director de proiect:** Bolboceanu Aglaida, doctor habilitat în psihologie, profesor cercetător.
- 3. Codul și denumirea proiectului de cercetare instituțională:** 15.817.06.17A. *Elaborarea mecanismelor și metodologiilor pedagogice de conjugare a parteneriatului școală-familie-comunitate pentru asigurarea coeziunii sociale și oferirea unei educații de calitate*, **Director de proiect:** Cara Angela, doctor în științe pedagogice, conferențiar cercetător.
- 4. Codul și denumirea proiectului de cercetare instituțională:** 15.817.06.15.A *Strategii pedagogice ale formării vorbitorului cult de limbă română din perspectiva educației europene pentru limbi*, **Director de proiect:** Marin Mariana, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar.
- 5. Codul și denumirea proiectului de cercetare instituțională:** 15.817.06. 18A *Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a calității și eficienței procesului de educație timpurie*, **Director de proiect:** Vasian Tatiana, doctor în psihologie.
- 6. Codul și denumirea proiectului de cercetare instituțională:** 15.817.06.16 A. *Asigurarea științifică a calității, eficienței și relevanței procesului educațional în învățământul secundar general*, **Director de proiect:** Franțuzan Ludmila, doctor în științe pedagogice.

Obiectivele pentru sem. I:

- Dezvoltarea/modernizarea procesului de formare profesională continuă a personalului didactic/de conducere din perspectiva motivării de învățare pe tot parcursul vieții ;
- Definitivarea Concepției formării profesionale continue a personalului didactic/de conducere din perspectiva motivării de învățare pe tot parcursul vieții;
- Determinarea oportunităților și direcțiilor principale de dezvoltare a asistenței psihologice din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții;

- Elaborarea metodologiei de cercetare experimentală;
- Determinarea tipurilor de resurse și bariere psihosociale persistente în dezvoltarea personalității;
- Dezvoltarea mecanismelor de optimizare a parteneriatului școală – familie – comunitate în vederea asigurării coeziunii sociale și asigurarea unei educații de calitate;
- Elaborarea *metodologiei de implementare* a parteneriatului școală – familie – comunitate în vederea asigurării coeziunii sociale și a unei educații de calitate;
- Proiectarea *Strategiei pedagogice* de formare a vorbitorului cult de limbă română;
- Determinarea coordonatelor strategiei pedagogice de formare a vorbitorului cult de limbă română din perspectiva educației pentru și prin comunicare, a educației verbal-comunicative și a valorificării didactice a textului;
- Stabilirea unor referințe conceptuale de implementare a curriculumului în educația timpurie;
- Pilotarea curriculumului de educație timpurie din perspectiva corespunderii cu standardelor de învățare și dezvoltare în asigurarea accesului tuturor copiilor la educația de calitate;
- Evaluarea curricula pentru învățământul primar, gimnazial și liceal din perspectiva calității, eficienței și relevanței competențelor necesare pentru viață;
- Abordarea conceptuală și metodologică a curricula opționale și celor stabilite de componenta locală la nivel național/internațional;
- Structurarea cadrului conceptual al curricula opționale și celor stabilite de componenta locală;
- Determinarea nivelului de calitate, eficiență și relevanță a curriculumului în baza instrumentelor de evaluare.

Rezultatele științifice pentru semestrul I sunt următoarele:

Proiecte fundamentale:

1. Elaborarea *Reperelor conceptuale în contextul reconceptualizării formării profesionale continue a personalului didactic/ de conducere* din perspectiva motivării de învățare pe tot parcursul vieții.
2. Elaborarea *Metodologiei de cercetare a resurselor și barierelor psihosociale din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.*

Proiecte aplicative:

1. Elaborarea și aprobarea la Consiliul Național pentru Curriculum din cadrul Ministerului Educației Curriculumului opțional pentru liceu *Religie. Cultul Ortodox*

2. Elaborarea studiului: Analiza Curriculei naționale în raport cu conceptul educației sociale și financiare
3. Elaborarea Curriculumului opțional: Educația pentru viața de familie (liceu)
4. Elaborarea metodologiei pentru dezvoltarea abilităților și competențelor parentale
5. Elaborarea Cadrului de Referință al Curriculumului pentru disciplinele opționale.
6. Elaborarea Studiului analitic cu privire la evaluarea curricula din perspectiva calității, eficienței și relevanței competențelor necesare pentru viață (draft)
7. Elaborarea curriculumului la disciplina opțională *Matematica distractivă* (cl V-a, a VI-a), Achiri I. (coord.) Ceapă V.
8. Elaborarea Proiectului Strategiei pedagogice de formare a vorbitorului cult de limbă română
9. Elaborarea Standardelor ale culturii comunicării;
10. Elaborarea Standardelor de competență profesională pentru domeniul „Comunicare și relaționare”
11. Elaborarea Curriculumului disciplinar;
12. Elaborarea Curriculumului opțional;
13. Elaborarea Curriculumului universitar la formarea inițială.
14. Elaborarea Curriculumului universitar la formarea continuă.
15. Elaborarea Strategiei pedagogice de formare a vorbitorului cult de limbă română, proiectată pe următoarele direcții: Standarde ale culturii comunicării; Curriculum disciplinar; Curriculum opțional; Curriculum universitar la formarea inițială; Curriculum universitar la formarea continuă
16. Elaborarea *Sugestiilor conceptuale* privind implementarea curriculumului dezvoltat în educația timpurie.
17. Elaborarea Studiului privind pilotarea curriculumului în educația timpurie: *constatări și concluzii*.
18. Elaborarea Constatărilor și Recomandărilor privind perfecționarea documentelor de proiect Cadrul de Referință al Curriculumului pentru Educația Timpurie (CRCET) și Curriculum Național pentru Educația Timpurie (CNET), elaborate de ME. În: *Avizul* cu referire la CRCET și CNET (Scrisoare ME, 17.06.2016).
19. Elaborarea Sugestiilor conceptuale și metodologice privind Educația timpurie în documentul de politici educaționale *Curriculum Național: Cadru de referință*. În: *Notă* cu referire la

Curriculum Național: Cadru de referință, privind ciclul curricular *Educația timpurie* (Scrisoare ME, 01.07.2016).

Proiectul UNICEF:

1. Elaborarea și aprobarea *Standardelor de calitate pentru învățământul general și Instrumentele de evaluare aferente acestora* (la Consiliul Național pentru Curriculum din cadrul Ministerului Educației, 22 iunie 2016).

IMPLEMENTAREA CODULUI EDUCAȚIEI (articolul 16, al. 5)

1. Elaborarea și implementarea *Metodologiei evaluării criteriale prin descriptori* (clasa II), aprobată în Cadrul Consiliului Național de Curriculum din cadrul Ministerului Educației, 22 iunie 2016
2. Formarea în perioada iunie-august 2016 a învățătorilor ce predau la clasa II.

Susțineri de teze de doctor:

Specialitatea 531.01 Teoria generală a educației (2):

- **Iovva Olga, 26 februarie 2016**, conducător științific: **Botnari Valentina**, doctor în pedagogie, conferențiar universitar.
- **Gherștega Tatiana, 07 iunie 2016**, conducător științific: **Pogolșa Lilia**, dr.hab., conf.univ.

Specialitatea 511.03 Psihologie socială (3):

- **Puzur Elena, 24 martie 2016**, conducător științific: **Bucun Nicolae**, doctor habilitat în psihologie, profesor universitar;
- **Дюнога Людмила, 30 iunie 2016**, conducător științific: **Bucun Nicolae**, doctor habilitat în psihologie, profesor universitar.
- **Murariu Dănuț, 12 mai 2016**, cond. șt. **Gonța Victoria**, dr. în psihologie, conf. univ.

A fost realizat **Simpozionul Pedagogic Internațional „Tehnologii didactice moderne”**, 26 – 27 mai 2016.

Concluzii:

1. Implementarea sistemului reconceptualizat de Formare Continuă:

- a) Va angaja și orienta cercetarea pedagogică spre reconceptualizarea sistemului de formare profesională continuă din perspectiva unei abordări inovaționale; definirea și stabilirea complementarității dintre sistemul de formare profesională continuă și rezultatele școlare; elaborarea

sugestiilor, recomandărilor pentru factorii de decizie, concepătorii de curriculum, cadrele didactice, vizînd ameliorarea rezultatelor școlare;

b) Va produce *schimbări/impacturi* de ordin *pedagogic, psihologic, social și economic*, atît asupra sistemului de învățămînt, cît și asupra societății, în ansamblu: *sub aspect pedagogic; psihologic; social; economic*.

2. Identificarea și analiza conceptelor de dezvoltare personală, independență și responsabilitate, au contribuit la stabilirea caracteristicilor și tipologiilor independenței și responsabilității; au fost evidențiate unele teorii psihologice și colectată informația referitor la dezvoltarea personală, dezvoltarea independenței și responsabilității ca resurse psihosociale în contextual învățării pe tot parcursul vieții.

3. Proiectarea **Strategiei pedagogice de formare a vorbitorului cult de limbă română**, în contextul actual al educației lingvistice solicită valorificarea relației *limbă-vorbire-comunicare în școală și accentuează următoarele repere teoretice*: Elevii trebuie să conștientizeze că fiecare fenomen în relația *limbă-vorbire-comunicare* are trăsăturile sale specifice, dar *numai în relație contribuie la formarea competenței de vorbitor cult*.

4. Proiectul își propune prin REFERENȚIALUL METODOLOGIC al relației *limbă-vorbire-comunicare* din perspectiva formării vorbitorului cult de limba română (Callo T.) următoarele 2 obiective strategice:

1. Ridicarea nivelului de vorbire al elevilor în comunicarea didactică și în cea cotidiană în baza conștientizării importanței unei vorbiri culte;

2. Implicarea activă a tuturor cadrelor didactice școlare în formarea vorbitorului cult de limba română la nivelul școlii naționale.

5. Pe parcursul etapelor I, II au fost obținute următoarele finalități științifice ale cercetării: elaborarea sugestiilor conceptuale privind implementarea curriculumului dezvoltat în educația timpurie; elaborarea studiului privind pilotarea curriculumului în educația timpurie: constatări și concluzii.

6. Finalmente, impactul rezultatelor științifice ale cercetării au contribuit la elaborarea recomandărilor privind perfecționarea documentelor de politici educaționale, în variantă de proiecte naționale: *Cadrul de Referință al Curriculumului pentru Educația Timpurie și Curriculumul Național pentru Educația Timpurie*, în care au fost propuse și opinii ale cadrelor didactice din instituțiile preșcolare-pilot. Totodată, și perfecționarea aspectului ciclului curricular „Educația Timpurie” din cadrul documentului *Curriculum Național: Cadru de referință*.

Lista publicațiilor științifice ce țin de rezultatele obținute în cadrul proiectului:

– **monografii (naționale / internaționale) - 1,**

1. VICOL, N. *Valori și funcții ale limbajului în construcția comunicării*. Monografie. Chișinău, Tipogr. „Totex-Lux”, 2016, ISBN 978-9975-3060-5-8. 33,42. 557 p. ISBN 978-9975-3060-5-8. 33,42.

– **manuale/ dicționare/ lucrări didactice (naționale / internaționale),**

↳ **Lucrări didactice - 8:**

1. MISTREANU, T.; BOLOGAN, L. *Ghid pentru profesor. Informare în problematica HIV/SIDA*, Comisia națională a Republicii Moldova pentru UNESCO, Chișinău, 2016, 67 pag. (fără ISBN)
2. PÎRLOG, A. *Proiecte didactice extracuriculare. Publicația periodică Învățătorul Modern*. 2016. p. 68-71. ISBN 978-9975-3115-0-2.
3. CAZACU, T. *Evaluare finală la limba română. Fișe de evaluare a competențelor de comunicare. Instituțiile de învățământ cu predare în limba rusă, cl. a IV-*. Ch.: Lyceum, 2016, 80 p. ISBN 978-9975-3104-2-0.
4. CAZACU, T. NICOLAESCU-ONOFREI, L. ș.a. *Albinuțe: Manual de limba română pentru clasa a 3-a din școlile cu instruire în limba rusă*. Ch.: Cartier, 2016. 160 p. ISBN 978-9975-79-896-9.
5. CAZACU, T. *Strîngeți piatra lucitoare... Limba română. Manual pentru elevii cl. a V-a a școlii cu predare în limba rusă*. Ch.: Lumina, 2016. 192 p. ISBN 978-9975-65-333-6.
6. CAZACU, T.; GUZA, L. ș.a. *Limba română. Manual pentru elevii cl. a VI-a a școlii cu predare în limba rusă*. Ch.: Lumina, 2016. 192 p. ISBN 978-9975-65-399-2.
7. IORDĂCHESCU I.; ROȘCOVANU V.; CAZACU, T., coordonator. *Limba română. Manual pentru elevii cl. a VII-a a școlii cu predare în limba rusă*. Ch.: Cartier, 2016.
8. STAHI, G.; MAEVSCHI, I. CAZACU, T.; *Dulce grai. Limba și literatura română. Manual pentru cl. a IX-a din școlile cu instruire în limba rusă*. Ch.: ARC, 2016. 280 p. ISBN 978-9975-61-612-6.

– **capitole în monografii și culegeri (naționale / internaționale),**

– **articole din reviste cu factor de impact:**

- *articole din reviste cu factor de impact mai mare* 3
- *articole din reviste cu factor de impact* 1,0-2,9
- *articole din reviste cu factor de impact* 0,1-0,9
- *articole din reviste cu factor de impact* 0,01-0,09

– **articole din alte reviste editate în străinătate,**

– **articole din reviste naționale:**

- *categoria A,*
- *categoria B,*
- *categoria C - 12,*

1. BATOG, M. *Semnificația și impactul procesului de învățare pe tot parcursul vieții*”, *Revista Psihologie*, nr.2, 2016. p.18-24. ISSN 1857-2502.
2. BOLBOCEANU, A.; PAVLENKO, L. *Abordări epistemologice și praxiologice ale asistenței psihologice a învățării pe tot parcursul vieții*. *Revista Univers Pedagogic*, 2016, nr.1, p.68-73. ISSN 1811 – 5470.
3. BOTGROS, I. *Eficiența procesului educațional: o comuniune cognitivă și constructivă a profesorului cu elevii*. *Didactica Pro*, nr.2 (96) 2016. p. 16-21, ISSN 1810-6455.
4. BUCUN, N.; ILICIEV, M. *Relația dintre accentuările de caracter și inteligența socială la studenți*. *Revista Univers Pedagogic*, 2016, nr.1, p.73-80. ISSN 1811 – 5470.

5. CARA, A. Coeziunea socială: valoare a parteneriatului educațional, în: *Univers Pedagogic*, 2016, Nr. 1 (49), pag. 15-19 ISSN 1811-5470
6. DILION, M. Implementarea educației incluzive în instituțiile de învățământ preșcolar din Republica Moldova: provocări și soluții”. *Revista de teorie și practică educațională Didactica Pro...Nr.1 (95)*, 2016, p. 31 – 34. ISSN 1810-6455.
7. GHERȘTEGA, T. *Interconexiunea domeniilor: managementul calității și managementul curriculumului*. În: *Univers Pedagogic*, nr.1(49). ISSN 1811 – 5470
8. HADÎRCĂ, M. ; CAZACU, T. ; CALLO, T.; MARIN, M. Formarea vorbitorului cult de limba română din perspectiva educației europene pentru limbi. *Revista Univers Pedagogic*. 2016, nr.4 (49), p. 20-27. ISSN 1811-5470.
9. HADÎRCĂ, M. Educația literar-artistică: paradigma modernă de formare a cititorului elevat de literatură. *Revista Didactica Pro*. 2016, nr. 1 (95), p. 8 – 12. ISSN 1810 – 6455.
10. NOVAC E.; CAZACU T. Коммуникативно-ценностный подход к овладению русским и другими языками как цель формирования нравственной воспитанности (Abordarea comunicativ-valorică în învățarea limbii ruse și a altor limbi în scopul formării unui comportament axiologic). *Revista Didactica Pro*. 2016, nr.2 (96), p. 24-30. ISSN 1810-6455.
11. POGOLȘA, L.; AFANAS, A.; VICOL, N. et.al. *Formarea profesională continuă: constatări și perspective*. În: *Univers Pedagogic*, nr.1(49). p. 3-14. ISSN 1811 – 5470.
12. VASIAN, T., STANCIUC, Z., STRAISTARI-LUNGU, C., DUMINICĂ, S. Educație timpurie: sporirea calității și eficienței. În: *Univers Pedagogic*. 2016, nr. 1(49). p.28-33. ISSN 1811-5470.

– **articole din alte reviste naționale - 1**

1. HADÎRCĂ, M. De la strategia de formare a vorbitorului cult la tehnici și instrumente de implementare. *Revista științifico-metodică Învățătorul Modern*. 2016, nr.3 (43),p. 7 – 8. ISSN 1857 2820.

– **articole în culegeri (naționale / internaționale) - 47,**

1. ACHIRI, I. Tehnologia didactică versus strategia didactică. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p.177-179. ISBN 978-9975-48-102-1.
2. AFANAS, A. *Formarea profesională continuă a cadrelor didactice: practici europene*. În: *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Materialele Conferinței științifice internaționale, 7 iunie 2016. Universitatea de Stat din Cahul “Bogdan Petriceicu Hasdeu”. 1978-9975-914-90-1
3. AFANAS, A. *Rolul formatorului – conceptor în formarea profesională continuă a cadrului didactic*. În: *Tehnologii didactice moderne*. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional, 26 – 27 mai. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației (Tipogr. „Cavaioli”), 2016. p. 382 – 386. ISBN 978-9975-48-102-1
4. BOTGROS, I., BULHAC, L. Utilizarea TIC în cadrul orelor de fizică – mijloc de eficientizare a procesului educațional. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p.188-193. ISBN 978-9975-48-102-1.
5. BULAT, G. Implicarea sectorului asociativ în calitate de partener în realizarea obiectivelor educației. În: *Tehnologii didactice moderne: In memoriam dr. hab., prof. univ. STELA CEMORTAN*. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional, 26-27 mai 2016. Coord. șt.: POGOLȘA, L.; BUCUN, N. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Cavaioli”), 2016, p. 265-269. ISBN 978-9975-48-102-1.
6. CARA, A. Importanța educației sociale și financiare pentru realizarea unei educații de calitate relaționată cu cererea economică. *Tehnologii didactice moderne: In memoriam dr. hab., prof. univ. STELA CEMORTAN*. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional, 26-27 mai 2016. Coord. șt.: POGOLȘA, L.; BUCUN, N. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Cavaioli”), 2016, p. 269-272. ISBN 978-9975-48-102-1.

7. CARA, A.; LUNGU, T. Activități de mentorat implementate în cadrul proiectului „Integrarea copiilor cu dizabilități în școlile generale”. În: *Tehnologii didactice moderne: In memoriam dr. hab., prof. univ. STELA CEMORTAN. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional*, 26-27 mai 2016. Coord. șt.: POGOLȘA, L.; BUCUN, N. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Cavaioli”), 2016, p. 346-349. ISBN 978-9975-48-102-1.
8. CAZACU, T. Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale (2016-2020). În: *Monitorul Oficial*, nr.2-12, art.9, 15.01.2016, 17 pag. Planul de acțiuni (membru al grupului de lucru CAZACU, T. ș.a.) ISBN
9. CAZACU, T. Valorificarea tehnologiilor didactice moderne. În: *Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional Tehnologii Didactice Moderne*, IȘE, 26-27 mai 2016, p.14-17. ISBN 978-9975-48-102-1.
10. CLICHICI, V. Aspecte psihopedagogice ale activității copilului preșcolar în conformitate cu domeniile de dezvoltare. În: *Tehnologii didactice moderne. Materialele Simpozionului internațional: In memoriam dr. hab., prof. univ. S.Cemorta: 26-27 mai 2016, Ch. / coord. șt. L.Pogolșa, N.Bucun. Ch.: IȘE, 2016. pp.100-103. ISBN 978-9975-48-102-1.*
11. COTOVIȚCAIA, D. Interdependența artelor sau conexiuni inverse. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p.72-76. ISBN 978-9975-48-102-1.
12. DERMENJI, S.; GALUȘCĂ, L.; NEAGA, L. Strategii didactice de formare a studentului stagiar vorbitor cult de limbă română În: *Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional Tehnologii Didactice Moderne*, IȘE, 26-27 mai 2016, p.76-79. ISBN 978-9975-48-102-1.
13. DILION, M. Educația parentală: formarea și dezvoltarea competențelor parentale. În: *Tehnologii didactice moderne: In memoriam dr. hab., prof. univ. STELA CEMORTAN. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional*, 26-27 mai 2016. Coord. șt.: POGOLȘA, L.; BUCUN, N. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Cavaioli”), 2016, p.274-280. ISBN 978-9975-48-102-1.
14. DUMINICĂ, S. Particularitățile dezvoltării abilităților motorii fine la preșcolari în cadrul activităților integrate. În: *Tehnologii didactice moderne. Materialele Simpozionului internațional: In memoriam dr. hab., prof. univ. S.Cemorta: 26-27 mai 2016, Ch. / coord. șt. L.Pogolșa, N.Bucun. Ch.: IȘE, 2016. p.133-137. ISBN 978-9975-48-102-1.*
15. DUMINICĂ, S.; POPESCU, O. Educația socială a copiilor în cadrul instituției preșcolare: de la teorie la practică. În: *Tehnologii didactice moderne. Materialele Simpozionului internațional: In memoriam dr. hab., prof. univ. S.Cemorta: 26-27 mai 2016, Ch. / coord. șt. L. Pogolșa, N. Bucun. Ch.: IȘE, 2016. p.161-163. ISBN 978-9975-48-102-1.*
16. GHICOV, A. Lingvistica și didactica textului literar. În: *Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional Tehnologii Didactice Moderne*, IȘE, 26-27 mai 2016, p.23-29. ISBN 978-9975-48-102-1.
17. GODOROJA, R. Formula succesului în educația pentru viitor. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p.207-210. ISBN 978-9975-48-102-1.
18. HADÎRCĂ, M. Strategie pedagogică, strategie didactică, tehnologie a instruirii: delimitări conceptuale. În: *Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional Tehnologii didactice moderne*. Chișinău, 2016, p. 42 – 45. ISBN 978-9975-48-102-1.
19. HÎNCU, I. Impactul aplicării tehnologiilor multimedia în educația muzicală a preadolescentului. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p.253-255. ISBN 978-9975-48-102-1.
20. ISAC, Șt. *Abordări europene vs. formarea profesională continuă a personalului didactic și de conducere din perspectiva motivării de învățare pe tot parcursul vieții*. În: *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Materialele Conferinței științifice

- internaționale, 7 iunie 2016. Universitatea de Stat din Cahul “Bogdan Petriceicu Hasdeu”. 1978-9975-914-90-1
21. ISAC, Șt. *Experiențe internaționale privind adaptarea competențelor personalului didactic și de conducere la schimbările din structurile/ procesele de educație*. În: Tehnologii didactice moderne. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional, 26 – 27 mai. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației (Tipogr. „Cavaioli”), 2016. p. 390 – 395. ISBN 978-9975-48-102-1.
 22. MARIN, M. Tehnologia lecției-smart. În: Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău, 2016, pag. 34-42. ISBN 978-9975-48-102-1.
 23. NASTAS, S.; BESCHIERU, M. Prezentarea electronică *Power Point* în procesul educațional. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p.221-224. ISBN 978-9975-48-102-1.
 24. ORÎNDAȘ, L. Metodologii de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale. În: Tehnologii didactice moderne: In memoriam dr. hab., prof. univ. STELA CEMORTAN. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional, 26-27 mai 2016. Coord. șt.: POGOLȘA, L.; BUCUN, N. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Cavaioli”), 2016, p. 326-329. ISBN 978-9975-48-102-1.
 25. PISĂU, A. Aplicațiile Google – tehnologii moderne în procesul educațional la matematică. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p. 241-244. ISBN 978-9975-48-102-1.
 26. PÎRLOG, A.; ȚÎNȚARI, V. TIC în educație – aspecte moderne. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p.256-258. ISBN 978-9975-48-102-1.
 27. POGOLȘA, L. *Inovația în educație*. În: Tehnologii didactice moderne. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional, 26 – 27 mai. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației (Tipogr. „Cavaioli”), 2016. p. 3– 10. ISBN 978-9975-48-102-1.
 28. POPOVICI, A. Aspecte metodologice în abordarea textului prin audiere. În: Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău, 2016, p. 29-34. ISBN 978-9975-48-102-1.
 29. PRUNICI, E. Utilizarea tehnologiilor didactice interactive – cale eficientă în studierea biologiei. În cadrul Simpozionului Pedagogic Internațional, *Tehnologii didactice moderne*. Chișinău: IȘE, 2016. p.249-253. ISBN 978-9975-48-102-1.
 30. SOLOVEI, R. Valorificarea parteneriatului școală-Biserică în scopul soluționării problemelor educaționale. Analiza SWOT. Tehnologii didactice moderne: In memoriam dr. hab., prof. univ. STELA CEMORTAN. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional, 26-27 mai 2016. Coord. șt.: POGOLȘA, L.; BUCUN, N. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Cavaioli”), 2016, p. 309-312. ISBN 978-9975-48-102-1.
 31. STANCIUC, Z. Aspecte particulare ale învățării copilului de vârstă timpurie. În: *Tehnologii didactice moderen*. Materialele Simpozionului internațional: In memoriam dr. hab., prof univ. S.Cemorta: 26-27 mai 2016, Ch. / coord. șt. L.Pogolșa, N.Bucun. Ch.: IȘE, 2016. pp.107-110. ISBN 978-9975-48-102-1.
 32. STRAISTARI-LUNGU, C. Starea de bine a copilului – perspectivă spre o educație de calitate. În: *Tehnologii didactice moderen*. Materialele Simpozionului internațional: In memoriam dr. hab., prof univ. S.Cemorta: 26-27 mai 2016, Ch. / coord. șt. L.Pogolșa, N.Bucun. Ch.: IȘE, 2016. pp.133-137. ISBN 978-9975-48-102-1.
 33. SURUCEANU, M. Aspecte ale formării /dezvoltării limbajului acțional al elevilor. În: Tehnologii didactice moderne, Chișinău 2016. Simpozionul Pedagogic Internațional, ISBN 978-9975-48-102-1, pag. 58-60.
 34. VICOL, N. *Aspecte ale identității prin limbă și prin educație*. În: *Limbă, Etnie, Comunicare*. – US Comrat, Tipogr. “A&V Poligraf”, 2016, p. 7-16. ISBN 978-9975-83-015-7.

35. VICOL, N. „*Cadrul didactic - atât de mult al școli...*”, În: Tehnologii didactice moderne. Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional, 26 – 27 mai. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației (Tipogr. „Cavaioli”), 2016. p. 364 – 371. ISBN 978-9975-48-102-1.
36. VICOL, N. *Identitatea profesională a cadrelor didactice: reconstrucție în contextul educației permanente*. În Culegerea “Perspectivele și problemele integrării în Spațiul European al Învățământului Superior”, Cahul: Centrografic, 2016, p. 159-168. ISBN 978-9975-914-90
37. BATOG, M. Dezvoltarea responsabilității la elevi. În: *Tehnologii didactice moderne*, Materialele Simpozionul Pedagogic Internațional din 26-27 mai, 2016. Coord. șt. L.Pogolșa; N.Bucun. Chișinău: Cavaioli, 2016, p.499-504. ISBN 978-9975-48-102-1.
38. BATOG, M. Resursele personale a psihologilor din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții: practici naționale și valorificare. În: *Perspectivile și problemele integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Materialele Conferinței științifice internaționale din 7 iunie, 2016, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu”. Cahul: Centrografic, 2016. p. 56-62. ISBN
39. CUCER, A. Contribuția psihologiei la formarea viitorilor specialiști în domeniul asigurării ordinii de drept. În: *Contribuția științelor juridice și socio-umaniste la formarea valorilor specialiștilor în domeniul asigurării ordinii de drept*. Conferința științifică anuală a cadrelor didactice din 24 martie, 2016. p. 32-38. IȘPCA.
40. CUCER, A. Modalități de intervenție psihologică în orientarea profesională a persoanelor cu deficiență În: *Tehnologii didactice moderne*. Materialele Simpozionul Pedagogic Internațional din 26-27 mai, 2016. Coord. șt. L.Pogolșa; N.Bucun. Chișinău: Cavaioli, 2016, p.463-466. ISBN 978-9975-48-102-1.
41. CUCER, A. Reprezentările funcționarilor publici vizavi de învățarea pe tot parcursul vieții. În: *Teoria și practica administrării publice*. Materialele Conferinței științifico-practice cu participare internațională. Coleg.red. O. Balan. Chișinău: Garomont-Studio SRL, 2016, p.553-558. ISBN 978-99975-3019-6-1.
42. FURDUI, E. Metode cu valențe activizatoare în planul creativității. În: *Tehnologii didactice moderne*. Materialele Simpozionul Pedagogic Internațional din 26-27 mai, 2016, IȘE. Coord. șt. L.Pogolșa; N.Bucun. Chișinău: Cavaioli, 2016, p. 492-495. ISBN 978-9975-48-102-1.
43. MIHAILOV, M: Metode de stimulare a creativității în învățare. În: *Tehnologii didactice moderne*. Materialele Simpozionul Pedagogic Internațional din 26-27 mai, 2016. Coord. șt. L.Pogolșa; N.Bucun. Chișinău: Cavaioli, 2016, pag. 504-507. ISBN 978-9975-48-102-1.
44. MIHAILOV, M: Creativitatea pedagogică – coordonată semnificativă în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. În *Perspectivile și problemele integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Materialele Conferinței științifice internaționale, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, 7 iunie 2016 Cahul: Centrografic, 2016. p. 24-32. ISBN
45. MIHAILOV, M. Creativitatea. Aspecte psihologice. În: Materialele Conferinței științifice naționale anuale a doctoranzilor, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, 19 mai 2016. p.45-52. ISBN
46. PAVLENKO, L. Mesaje-eu: tehnică de profilaxie a conflictelor. În: *Tehnologii didactice moderne*. Materialele Simpozionul Pedagogic Internațional din 26-27 mai, 2016. Coord. șt. L.Pogolșa; N.Bucun. Chișinău: Cavaioli, 2016, p.469-472. ISBN 978-9975-48-102-1.
47. PAVLENKO, L. Promovarea învățării pe tot parcursul vieții în RM – condiție spre integrarea europeană. În: *Perspectivile și problemele integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației*. Materialele Conferinței științifice internaționale din 7 iunie, 2016, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu”. Cahul: Centrografic, 2016, p. 45-51.

– **rapoarte publicate/Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe, simpozioane, în culegeri (naționale / internaționale)**

- **articole de popularizare științifică – 3:**

1. BOIAN, I. Jocul și munca la copii. În *Univers Pedagogic Pro.* Nr.25 (532), 23 iunie, 2016. ISSN 1857-3282.
2. BOIAN, I. Sănătatea și dezvoltarea fizică a elevului. În *Univers Pedagogic Pro.* Nr.14 (521), 7 aprilie, 2016. ISSN 1857-3282.
3. CLICHICI, V. Strateg al formării copilului. În: *Univers Pedagogic Pro.* 2016, 16 iunie, nr.24 (531), pp.4.

- **publicatii electronice - 2**

1. BATOĞ, M. Practici internaționale în valorificarea resurselor personale din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții. În: *Școala modernă: dimensiuni psihologice în evaluarea și consilierea psihopedagogică.* Materialele Conferinței naționale cu participare internațională din 21-22 aprilie, 2016. Chișinău: DGETS, CD-Rom, 2016, p. 141-146. ISBN 978-9975-57-045-9.
2. CUCER, A. Reflecție referitor la asistența psihologică în învățarea pe tot parcursul vieții. În: *Școala modernă: dimensiuni psihologice în evaluarea și consilierea psihopedagogică.* Materialele Conferinței naționale cu participare internațională, din 21-22 aprilie, 2016. Chișinău: DGETS, CD-Rom. 2016. p. 11-18. ISBN 978-9975-57-045-9.

**Activitatea editorială în cadrul organizației din sfera științei și inovării în anul 2016,
sem. I**

Monografii (naționale)	Lucrări didactice	Articole din reviste naționale: <i>categoria C</i>	Articole din alte reviste naționale	Articole în culegeri (naționale / internaționale)	Articole de popularizare științifică	Publicatii electronice	Total
1	8	12	1	47	3	2	74

Nr./ord.	Finanțarea proiectelor	I sem 2016
	<i>Fundamentale, total</i>	450,9
1.	Pogolșa L.	189,3
2.	Bolboceanu A.	261,6
	<i>Aplicative, total</i>	800,1
3.	Franțuzan L.	302,1
4.	Cara A.	167,9
5.	Marin M.	179,0
6.	Vasian T.	151,1
	Total general	1251,0

Simpozioane/conferințe/naționale/internaționale:

1. Tehnologii didactice moderne. Simpozionul Pedagogic Internațional, 26 – 27 mai. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației.
2. AFANAS A., ISAC Ș., VICOL, N. Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației. Materialele Conferinței științifice internaționale, 7 iunie 2016. Universitatea de Stat din Cahul “Bogdan Petriceicu Hasdeu”.
3. VICOL, N. „Formarea profesională continuă în educație”, Conferința Internațională „Educația și Spiritualitate”, Craiova, România, 11-12 iunie 2016.
4. MARIN M. Conferința națională Literatura pentru copii în Republica Moldova. Alocuțiune: Starea manualului de limbă română și colaborarea cu Uniunea scriitorilor. 24.03.2016.
5. HADÎRCĂ M. Participare la Simpozionul Pedagogic Internațional „Tehnologii didactice moderne” organizat de I.Ș.E.

6. HADÎRCĂ M. Participare la conferința științifico-metodologică „Educația lingvistică – mijloc de promovare a dialogului intercultural și a integrării socio-profesionale” organizată de UPSIC, 22 – 23 aprilie 2016.
7. CAZACU T. Valorificarea tehnologiilor didactice moderne În: Materialele Simpozionului Pedagogic Internațional Tehnologii Didactice Moderne, IȘE, 26-27 mai 2016, p.14-17, ISSN .
8. CAZACU T. Formarea vorbitorului de limba română prin imersiune lingvistică. În: Materialele Conferinței științifico-practice cu genericul: Educația lingvistică – mijloc de promovare a dialogului intercultural și integrării socioprofesionale”, 22-23 APRILIE 2016, Centrul de studiere a limbii române pentru alolingvi, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport al consiliului Municipal Chișinău, în parteneriat cu Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău etc., Chișinău, 2016
9. CAZACU T. Conferința științifică Academia de științe a Moldovei: evoluție, instituționalizare, personalități (1946-2016), 16.06.2016.
10. CARA A. Priorități și perspective privind implementarea Educației financiare, 13-15 aprilie, 2016 Georgia, în cadrul proiectului Visegrad 4 Eastern Partnership (V4EaP) Program - Flagship Projects
11. CARA A. Conferința Internațională: Implementarea Educației financiare, Belarus, 25 mai 2016, în cadrul proiectului Visegrad 4 Eastern Partnership (V4EaP) Program - Flagship Projects
12. CARA A.; SOLOVEI R.; ORÎNDAȘ L. Simpozionul Pedagogic Internațional Tehnologii didactice moderne, In memoriam dr. hab., prof. univ. Stela Cemortan, IȘE, 26-27 mai 2016, p. 309 -312
13. CARA A.; SOLOVEI R. Seminarului Metodologic Republican Școala și Biserica: Parteneriat pentru Educație, desfășurat în s. Sălcuța, r-nul Căușeni, 19 -20 mai 2016
14. Conferința Științifică Internațională „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”, Cahul, 7 iunie 2016
15. Simpozionul Pedagogic Internațional: Tehnologii didactice moderne. Chișinău, IȘE, 26-27 mai 2016.
16. Conferința Științifică Internațională Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației. Cahul: 7 iunie, 2016. (Hîncu I., Prunici E., Pisău A., Nastas S.)
17. Conferinței Internaționale „Mathematics & IT: Research and Education (MITRE-2016)”, Secțiunea V, 23-26 iunie 2016, USM (Achiri I., Pisău A.)

Mese rotunde:

1. Reconceptualizarea *Formării profesionale continue* a cadrelor didactice/ de conducere (Sectorul MFP);
2. *Strategii de formare a vorbitorului cult de limba română*, Institutul de Științe ale Educației. Popovici A., Marin M., Cazacu T., Hadîrcă M., Suruceanu M.
3. Participare la ședințele comune de lucru ale I.Ș.E. cu M.E., în cadrul cărora a fost analizat documentul „Standardele profesionale ale cadrelor didactice pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, în cadrul cărora a fost propus standardul pentru domeniul ”Comunicare și relaționare”. M. Hadîrcă.
4. Participare la masa rotundă organizată de D.G.E.T.S. din mun. Chișinău cu genericul ”Abordarea textului literar din perspectiva axiologică” (18 februarie, 2016), în cadrul căreia a fost prezentată comunicarea „Valorile curriculumului de limba și literatura română: cum le cunoaștem, cum le promovăm?” M. Hadîrcă.
5. *Modele de integrare lingvistică în instituțiile cu instruire în limbile minorităților naționale*, Ministerul Educației. Popovici Angela
6. Evaluarea programului de *Învățare simultană a limbilor româna și găgăuza* în UTAG, organizată de ANTEM. Popovici Angela
7. Marin M., Hadîrcă M. Participare la ședințele comune de lucru ale IȘE cu Ministerul Educației, în cadrul cărora a fost analizat documentul „Standardele profesionale ale cadrelor didactice pentru învățământul primar, gimnazial și liceal”.
8. Hadîrcă M. Participare la masa rotundă organizată de Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din mun. Chișinău cu genericul ”Abordarea textului literar din perspectiva axiologică” (18 februarie, 2016), în cadrul căreia a fost prezentată comunicarea „Valorile curriculumului de limba și literatura română: cum le cunoaștem, cum le promovăm?”
9. Nikitcenko A. Participarea la ședința de lucru cu colaboratorii OSCE cu privire la Strategia de Integrare a Minorităților Naționale din Republica Moldova (2015-2025)”
10. Nikitcenko A. Participare la masa rotundă cu experții Consiliului Europei cu privire la studierea limbii de stat și a limbii materne de către minoritățile naționale (25.03.16 – MAI RM)
11. Popovici A. Evaluarea programului de *Învățare simultană a limbilor româna și găgăuza* în UTAG, organizată de ANTEM

12. Masa rotundă: Educație financiară la nivel de curriculum: Pro sau Contra, 14 martie, 2015, Institutul de Științe ale Educației (informația privind organizarea mesei rotunde a fost publicată în ziarul *Univers Pedagogic Pro*).
13. Masa rotundă: Curriculum opțional pentru liceu *Religie. Cultul ortodox. Repere conceptuale și metodologice*, organizată în cadrul Seminarului Metodologic Republican *Școala și Biserica: Parteneriat pentru Educație*, desfășurat în s. Sălcuța, r-nul Căușeni, 19 -20 mai 2016.
14. Masa rotundă ”Noul Cod al Educației: de la intenții la realizări. Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice și manageriale din învățământul general” ME, Soros Foundation-Moldova, IPP, 18 mai 2016. (Ceapă V., Păgînu V.)

Seminarii:

1. Cazacu Tamara. Seminar metodologic cu profesorii de limba și literatura română: Principiul funcționalității în procesul de însușire a limbii române. 150 de cadre didactice din municipiul Chișinău, ianuarie, 2016.
2. a) Hadîrcă M . Au fost expertizate 2 teze de doctorat supuse discuției în cadrul Seminarului Științific de Profil: Managementul curriculumului universitar în contextul automomiei instituționale (autor T. Gherștega);
b) Hadîrcă M. Formarea continuă a cadrelor didactice în funcție de nevoile de dezvoltare profesională (autor C. Botnaru).
3. Nikitcenko A. Participarea la conferința de lansare a Ghidului și a Curriculum-ului de învățare simultană a limbilor română și găgăuză pentru copiii din Găgăuzia și părinții acestora. (Comrat 06.04.2016)
4. Nikitcenko A. Participarea la seminarul: „Dezvoltarea competenței lingvistice a elevilor” în baza LT ”I.Neciui-Levițkii”, Chișinău 04.03.16
5. Popovici A. Rolul poveștilor în formarea competenței de comunicare orală în limba română ca limbă nematernă.
6. Volcov V. Participarea la workshop de formare în problemele Pedagogiei Teatrale, 25 - 27 martie 2016, Centrul Național de Educație prin Artă în parteneriat cu Institutul Polonez, București.
7. Coman L. Seminar teoretico-practic „Rolul familiei și a grădiniței în formarea abilităților sociale la preșcolari și pregătirea lor pentru integrarea școlară”, 16 martie 2016, Direcția generală educație, tineret și sport mun. Chișinău, centru psiho-socio-pedagogic.

8. Trainingul cu genericul „Tehnologii educaționale interactive”, IȘE (Achiri I, Pisău A., Hîncu I., Nastas S.)
9. Moldova ICT Summit 2016, 27-28 aprilie (Pisău A.)
10. Cursul pentru ambasadori eTwinning, Fundația Est-Europeană, 20 mai 2016. (Godoroja R.)
11. Learning Event: Collaborative learning in eTwinning- Alone we can do so little; together we can do so much, 15.05.2016 - 26.05.2016, <https://learninglab.etwinning.net/18956/home> (Godoroja R.)
12. Learning Event: Increasing the quality of eTwinning projects, 25.04.2016 - 07.05.2016, <https://learninglab.etwinning.net/18954/home> (Godoroja R.)
13. Learning Event: Esafety and Digital skills, 01.04.2016 - 12.04.2016, <https://learninglab.etwinning.net/18949/home> (Godoroja R.)
14. Cursuri de formare organizate de CTICE. *Sisteme de prezentări electronice*. (Nastas S.)
15. Participarea și realizarea a 10-ce seminarii metodologice în /pentru instituțiile de educație timpurie.

Participare în Grupuri de lucru:

- **CARA Angela:** grup de lucru din cadrul Ministerului Educației pentru revizuirea Standardelor de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general, aprobate la Consiliul Național pentru Curriculum din cadrul Ministerului Educației
- **CARA Angela:** grup de lucru din cadrul Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului pentru elaborarea Planului comun de acțiuni pentru promovarea siguranței pe internet a copiilor.
- **BULAT Galina,** grup de lucru din cadrul Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică privind actualizarea conceptului implementării educației incluzive.
- **DILION Marcela,** grup de lucru în cadrul Alianței ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei pentru elaborarea Raportului alternativ privind implementarea Convenției ONU cu privire la protecția drepturilor copilului (compartimentul cu referire la respectarea dreptului la educație);
- **CARA Angela, Dilion Marcela,** grup de lucru privind analiza situației în formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul centrării pe copil și educației incluzive, elaborarea recomandărilor privind actualizarea programelor de învățământ - Proiectul "Promovarea Educației Incluzive în

Republica Moldova", implementat de Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică în parteneriat cu Ministerul Educației, cu suportul UNICEF;

Secretarul științific Aliona AFANAS, dr. _____
(semnătura)